

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลกลุ่มประชากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลกลุ่มประชากร

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ด้านศาสนาและสามัญ ช่วงระดับการปฏิบัติการ และประสบการณ์ในการสอน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน และค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูอิสลามศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	70	49.6
หญิง	71	50.4
รวม	141	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	58	41.1
30 – 40 ปี	63	44.7
41 ปี ขึ้นไป	20	14.2
รวม	141	100
3. ระดับการศึกษาด้านศาสนา		
ชานาวิยห์หรือต่ำกว่าชานาวิยห์	72	51.1
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	61	43.3
สูงกว่าปริญญาตรี	8	5.7
รวม	141	100

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษาด้านสามัญ		
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	46	32.6
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	78	55.3
สูงกว่าปริญญาตรี	17	12.1
รวม	141	100
5. ช่วงระดับการปฏิบัติการ		
ประถมศึกษา	70	49.6
มัธยมศึกษา	50	35.5
ทั้งสองระดับ	21	14.9
รวม	141	100
6. ประสบการณ์ในการสอน		
ต่ำกว่า 5 ปี	103	73.0
5 ปี ขึ้นไป	38	27.0
รวม	141	100

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มประชากรครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ เพศชายจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 และเพศหญิงจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 ครูอิสลามศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 30 – 40 ปี จำนวน 63 คน รองลงมาคือ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 58 คน และ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7, 41.1 และ 14.2 ตามลำดับ ครูอิสลามศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาทางด้านศาสนาอยู่ในระดับนานาชาติ หรือต่ำกว่านานาชาติ จำนวน 72 คน รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 61 คน และ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1, 43.3 และ 5.7 ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาทางด้านสามัญส่วนใหญ่ครูอิสลามศึกษามีการศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 78 คน รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า จำนวน 46 คน และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6, 55.3, 12.1 ตามลำดับ ครูอิสลามศึกษาส่วนใหญ่จะสอนในระดับประถมศึกษา จำนวน 70 คน รองลงมาคือมัธยมศึกษา จำนวน 50 คน และทั้งสองระดับ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6, 35.5 และ 14.9 ตามลำดับ ครูอิสลามศึกษาส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมา 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 27

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้อำนวยการโรงเรียน หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

รายการ	ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	
	จำนวน(คน)	
1.เพศ		
ชาย		8
หญิง		4
2. อายุ		
ระหว่าง 30-40 ปี		6
41 ปี ขึ้นไป		6
2.วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า		7
สูงกว่าปริญญาตรี		5
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ระหว่าง 1-10 ปี		1
ระหว่าง 11-20 ปี		6
ระหว่าง 21-40 ปี		5

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พบว่ามีเพศชาย จำนวน 8 คน เพศหญิง จำนวน 4 คน อายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 6 คน และอายุ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 คน วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวน 7 คน ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 1 คน ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 6 คน และประสบการณ์การทำงานระหว่าง 21-40 ปี จำนวน 5 คน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับการปฏิบัติการสอนของครู อิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัด นราธิวาส จำแนกเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยรวม

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.42	.38	มาก
2. ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	4.02	.45	มาก
3. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.65	.58	มาก
4. ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและ วิชาที่สอน	4.37	.44	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.95	.49	มาก
รวม	4.10	.35	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน (μ) = 4.42, (σ) = .38, (μ) = 4.02, (σ) = .45, (μ) = 3.65, (σ) = .58, (μ) = 4.37, (σ) = .44 และ (μ) = 3.95, (σ) = .49) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏดังนี้

1.1 ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลาม
 ที่ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส
 ด้าน คุณธรรมจริยธรรมในการสอน จำแนกเป็นรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
1. ปฏิบัติหน้าที่การสอนด้วยความ บริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์	4.74	.47	มากที่สุด
2. สอนนักเรียนให้ปฏิบัติตามหลักศาสนา อย่างเคร่งครัด	4.57	.57	มากที่สุด
3. ฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต	4.60	.57	มากที่สุด
4. มีความรักความเมตตาค้นนักเรียน	4.41	.62	มาก
5. มีความปรารถนาดีต่อนักเรียน และ เพื่อนครูตลอดจนสังคม	4.49	.60	มาก
6. เข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก ด้านอารมณ์ต่างๆ เป็นอย่างดี	3.99	.70	มาก
7. เต็มใจช่วยเหลือนักเรียน และเพื่อนครู ตามกำลังความสามารถ	4.50	.63	มากที่สุด
8. ส่งเสริมความสามัคคีให้แก่นักเรียน และเพื่อนครู	4.45	.61	มาก
9. รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองในการปฏิบัติ คนให้ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม	4.17	.72	มาก
10. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ ส่วนรวมอยู่เสมอ	4.46	.64	มาก
11. รักษาชื่อเสียง และเกียรติคุณของครู อิสลามศึกษา	4.57	.60	มากที่สุด
12. มีความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกัน และกันระหว่างการปฏิบัติงาน	4.50	.63	มากที่สุด
13. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของผู้เรียน	4.36	.68	มาก

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
14. สนับสนุนให้นักเรียนเข้ารับการอบรม ฟังบรรยายเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม อยู่เสมอ	4.26	.65	มาก
15. ส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อนครู และ ชุมชนร่วมกันปลูกฝังคุณธรรม และ ค่านิยมที่เหมาะสมตามแบบอย่างอิสลาม	4.36	.66	มาก
รวม	4.42	.38	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรมในการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = .38$) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปฏิบัติหน้าที่การ สอนด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อนอัลลอฮ์ ($\mu = 4.74$, $\sigma = .47$) รองลงมาคือ ฝึกให้นักเรียนมีความ ซื่อสัตย์สุจริต ($\mu = 4.60$, $\sigma = .57$) สอนนักเรียนให้ปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด ($\mu = 4.57$, $\sigma = .57$) และรักษาชื่อเสียง และเกียรติคุณของครูอิสลามศึกษา ($\mu = 4.57$, $\sigma = .60$) ตามลำดับ ส่วน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาน้อยที่สุด คือ เข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียน แสดงออกด้านอารมณ์ต่างๆ เป็นอย่างดี ($\mu = 3.99$, $\sigma = .70$)

1.2 ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ดังปรากฏใน ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลาม
ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน จำแนกเป็นรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
1. ศึกษาเทคนิค และวิธีการสอนอิสลาม ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.94	.69	มาก
2. ใช้เทคนิควิธีพัฒนาให้นักเรียนเกิด ทักษะการเรียนรู้อิสลามศึกษา	3.94	.65	มาก
3. ใช้เทคนิคและวิธีการสอนเพื่อเสริม สร้างความสามารถของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	3.99	.70	มาก
4. อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนการ สอนอิสลามศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.17	.69	มาก
5. มีการนำเข้าสู่บทเรียนที่เร้าความสนใจ	3.99	.73	มาก
6. เนื้อหาที่สอนนักเรียนสามารถนำไป ปฏิบัติการกิจทางศาสนาในชีวิต ประจำวันได้	4.47	.62	มาก
7. มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า	4.03	.73	มาก
8. เข้าใจวิธีการสอนแบบต่างๆ และ สามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.00	.69	มาก
9. ใช้นวัตกรรมการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อ เพิ่มความเข้าใจ	3.70	.77	มาก
10. ยกตัวอย่างที่หลากหลายมาประกอบ การเรียนการสอน	4.01	.72	มาก
11. ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยสอน นักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า	3.87	.76	มาก

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาด้านเทคนิคและวิธีการสอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับการปฏิบัติ
12. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่เรียนกันในตอนท้ายของคาบเรียน	3.80	.70	มาก
13. สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมตามแบบอย่างของอิสลามในการสอน	4.43	.65	มาก
รวม	4.02	.45	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาด้านเทคนิคและวิธีการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$, $\sigma = .45$) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เนื้อหาที่สอนนักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติการทางศาสนาในชีวิตประจำวันได้ ($\mu = 4.47$, $\sigma = .62$) รองลงมาคือ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตามแบบอย่างของอิสลามในการสอน ($\mu = 4.43$, $\sigma = .65$) และอธิบายจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนอิสลามศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\mu = 4.17$, $\sigma = .69$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาน้อยที่สุด คือ ใช้นวัตกรรมการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ ($\mu = 3.70$, $\sigma = .77$)

1.3 ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลาม
ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา
ด้าน การใช้สื่อการสอน จำแนกเป็นรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านการใช้สื่อการสอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
1. ศึกษาวิธีการผลิตสื่ออิสลามศึกษาให้ สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	3.79	.76	มาก
2. เตรียมสื่อได้เหมาะสมกับเนื้อหาก่อนที่ จะทำการสอน	3.77	.73	มาก
3. ใช้สื่อที่หลากหลาย และทันสมัย	3.51	.78	มาก
4. จัดเตรียมตำรา และเอกสารทางวิชาการ อิสลามศึกษาที่นอกเหนือจากเนื้อหาที่ สอน	3.74	.68	มาก
5. สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในรายวิชาที่ เรียน	3.80	.71	มาก
6. สามารถใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการเรียน การสอนได้	3.64	1.00	มาก
7. สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษาทำ ให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้	3.86	.79	มาก
8. สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.43	.97	ปานกลาง
9. จัดทำสื่อร่วมกับนักเรียน	3.31	.90	ปานกลาง
10. เลือกใช้สื่ออิสลามศึกษาที่มีคุณภาพ และทันสมัยอยู่เสมอ	3.59	.86	มาก
11. เก็บบำรุงรักษาสื่อเพื่อให้อยู่ในสภาพ พร้อมที่จะใช้งานได้	3.83	.77	มาก
12. มีการพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพ และทันสมัยอยู่เสมอ	3.55	.79	มาก
รวม	3.65	.58	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านการใช้สื่อการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.65$, $\sigma = .58$) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษาทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ($\mu = 3.86$, $\sigma = .79$) รองลงมาคือ เก็บบำรุงรักษาสื่อเพื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ($\mu = 3.83$, $\sigma = .77$) และสื่อการเรียนการสอนกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในรายวิชาที่เรียน ($\mu = 3.80$, $\sigma = .71$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาน้อยที่สุด คือ จัดทำสื่อร่วมกับนักเรียน ($\mu = 3.31$, $\sigma = .90$)

1.4 ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และมีธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชา ที่สอน ดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมีธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน จำแนกเป็นรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
1. มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนทั้งในและนอก โรงเรียน	4.35	.64	มาก
2. แนะนำการปฏิบัติตนของนักเรียนให้อยู่ใน กรอบศีลธรรมตามแบบอย่างของอิสลาม	4.43	.56	มาก
3. ส่งเสริม และให้กำลังใจนักเรียนในการ ต่อสู้กับปัญหาอยู่เสมอ	4.26	.64	มาก
4. รับผิดชอบคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ นักเรียนอย่างเต็มที่	4.34	.67	มาก
5. สนใจนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.28	.64	มาก
6. มีการเสริมแรงนักเรียนอย่างเหมาะสม	4.23	.66	มาก

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับการปฏิบัติ
7.ให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนใน			
ทุกๆด้าน	4.35	.65	มาก
8.มีความเป็นกันเองกับนักเรียนอย่าง			
เหมาะสม	4.40	.56	มาก
9. มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อวิชา			
ที่สอน	4.50	.62	มากที่สุด
10. ตระหนัก และเห็นคุณค่าในวิชาที่สอน	4.45	.61	มาก
11.มีความพอใจกับวิชาที่สอนอยู่	4.40	.65	มาก
12.อุทิศเวลาต่อวิชาที่สอนมากที่สุด	4.41	.67	มาก
13.มีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในวิชาที่สอน			
มากที่สุด	4.41	.64	มาก
รวม	4.37	.44	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = .44$) และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อวิชาที่สอน ($\mu = 4.50$, $\sigma = .62$) รองลงมาคือ ตระหนักและเห็นคุณค่าในวิชาที่สอน ($\mu = 4.45$, $\sigma = .61$) และแนะนำการปฏิบัติตนของนักเรียนให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมตามแบบอย่างของอิสลาม ($\mu = 4.43$, $\sigma = .56$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาน้อยที่สุด คือ มีการเสริมแรงนักเรียนอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.23$, $\sigma = .66$)

1.5 ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดราชบุรี ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลาม
 ที่ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา
 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน จำแนกเป็นรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับ การปฏิบัติ
1. มีความรู้ความเข้าใจของวิธีการวัด และ ประเมินผลอิสลามศึกษา	3.96	.71	มาก
2. การวัด และประเมินผลมีความ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.03	.65	มาก
3. มีการวัด และประเมินผลด้วยวิธีการที่ หลากหลาย	3.89	.74	มาก
4. การวัด และประเมินผลครอบคลุมทั้ง ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.04	.71	มาก
5. ให้คะแนน และตัดเกรดนักเรียนอย่าง ยุติธรรมที่สุด	4.35	.64	มาก
6. ทดสอบความรู้พื้นฐานเดิมนักเรียน ก่อนที่จะขึ้นบทเรียนใหม่	4.08	.63	มาก
7. มีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	3.93	.76	มาก
8. มีการวัด และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	3.92	.72	มาก
9. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน	3.57	.93	มาก
10. มีการวัด และประเมินผลตามสภาพ ความเป็นจริงมากที่สุด	4.04	.77	มาก
11. นำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผล มาสอนซ่อมเสริมในส่วนที่นักเรียนยัง บกพร่อง	3.74	.78	มาก
12. นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนต่อไป	3.87	.75	มาก
รวม	3.95	.49	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.95$, $\sigma = .49$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ให้คะแนนและตัดเกรดนักเรียนอย่างยุติธรรมที่สุด ($\mu = 4.35$, $\sigma = .64$) รองลงมาคือ ทดสอบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนก่อนที่จะขึ้นบทเรียนใหม่ ($\mu = 4.08$, $\sigma = .63$) การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ($\mu = 4.04$, $\sigma = .71$) และมีการวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ($\mu = 4.04$, $\sigma = .77$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาน้อยที่สุด คือ ผู้บริการ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน ($\mu = 3.57$, $\sigma = .93$)

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาที่ต่างกัน ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาด้านศาสนาและสามัญ ช่วงระดับการปฏิบัติการสอน และประสบการณ์ในการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา

2.1 เปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ ผลปรากฏดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของ ครูอิสลามศึกษา	เพศ			
	ชาย		หญิง	
	μ	σ	μ	σ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.40	.39	4.45	.38
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	4.05	.48	3.99	.41
ด้านการใช้สื่อการสอน	3.70	.60	3.59	.56
ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	4.38	.45	4.35	.42
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.89	.53	4.00	.44
รวม	4.10	.38	4.10	.32

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีเพศต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีเพศชายและเพศหญิง มีการปฏิบัติการสอนในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอายุ ผลปรากฏดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา	อายุ					
	ต่ำกว่า 30 ปี		30 – 40 ปี		41 ปี ขึ้นไป	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.42	.38	4.48	.40	4.28	.32
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	4.04	.44	4.07	.43	3.82	.47
ด้านการใช้สื่อการสอน	3.71	.54	3.67	.58	3.37	.62
ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	4.36	.44	4.38	.46	4.34	.38
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.94	.48	4.00	.51	3.77	.42
รวม	4.11	.36	4.14	.35	3.94	.30

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีอายุต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี และ 41 ปี ขึ้นไป มีการปฏิบัติการสอนในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการ

สอน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษาทางด้านศาสนา ผลปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษาด้านศาสนาโดยภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา	ระดับการศึกษาทางด้านศาสนา					
	ชานาวิยห์หรือต่ำกว่าชานาวิยห์		ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า		สูงกว่าปริญญาตรี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.38	.42	4.49	.34	4.34	.29
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	3.91	.40	4.16	.47	3.94	.39
ด้านการใช้สื่อการสอน	3.51	.54	3.83	.57	3.54	.67
ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	4.25	.46	4.48	.39	4.52	.29
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.87	.47	4.05	.50	3.89	.44
รวม	4.00	.34	4.22	.35	4.06	.28

จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีระดับการศึกษาด้านศาสนาต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาชานาวิยห์หรือต่ำกว่าชานาวิยห์ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติการสอนในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมาก

ส่วนครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาขานาวีอี หรือ ต่ำกว่าขานาวีอี และปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีการปฏิบัติการสอนในด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ยกเว้นครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติการสอนในด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา ทางด้านสามัญ ผลปรากฏดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านสามัญ โดยภาพรวม และรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครู อิสลามศึกษา	ระดับการศึกษาทางด้านสามัญ					
	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า		ปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า		สูงกว่าปริญญาตรี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.39	.39	4.48	.36	4.31	.45
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	3.92	.44	4.08	.45	3.99	.44
ด้านการใช้สื่อการสอน	3.67	.58	3.66	.57	3.55	.60
ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและ วิชาที่สอน	4.34	.43	4.40	.40	4.28	.59
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.92	.50	3.98	.48	3.88	.52
รวม	4.07	.34	4.14	.34	4.02	.41

จากตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีระดับ การศึกษาด้านสามัญต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติการสอนในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ด้าน

เทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.5 เปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามช่วงระดับการปฏิบัติการสอน ผลปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามช่วงระดับการปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม และรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา	ช่วงระดับการปฏิบัติการสอน					
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ทั้งสองระดับ	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.41	.38	4.43	.41	4.44	.32
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	3.96	.47	4.08	.46	4.10	.30
ด้านการใช้สื่อการสอน	3.64	.57	3.66	.60	3.66	.57
ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	4.28	.44	4.45	.44	4.46	.35
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.89	.49	4.00	.51	3.99	.39
รวม	4.06	.38	4.14	.34	4.15	.26

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีช่วงระดับการปฏิบัติการสอนต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีช่วงระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และทั้งสองระบบ มีการปฏิบัติการสอนในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.6 เปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ผลปรากฏดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา	ประสบการณ์สอน			
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปี ขึ้นไป	
	μ	σ	μ	σ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	4.43	.38	4.41	.40
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	3.99	.43	4.10	.48
ด้านการใช้สื่อการสอน	3.64	.54	3.66	.67
ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	4.36	.42	4.38	.48
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.96	.45	3.91	.59
รวม	4.10	.33	4.11	.42

จากตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบพบว่า การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปี ขึ้นไป มีการปฏิบัติการสอนในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน และด้านการวัดและประเมินผลการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ปัญหาและแนวทางแก้ไข การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ตามความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงความถี่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา
ใน โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ตาม
ความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษา

รายการ	ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน	1. ครูบางคนไม่กระตือรือร้นและไม่ให้ความสำคัญต่อคุณธรรมจริยธรรมในการสอนที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างที่ดีงามในชีวิตประจำวันแก่นักเรียน 2. ครูอิสลามศึกษาแต่งกายไม่ค่อยถูกต้องตามหลักศาสนาทำให้เด็กนักเรียนคล้อยตามไปด้วย	11 9	1. ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับศาสนา ด้านคุณธรรม จริยธรรมให้มากที่สุด 2. ครูควรทำตัวอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามแบบอย่างของอิสลามต่อนักเรียนอยู่ตลอดเวลา	10 9
2. ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	1. ครูไม่มีเทคนิคการสอนที่ดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ไม่ใช่เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย 2. ครูอิสลามศึกษาไม่ค่อยได้รับการอบรมด้านเทคนิคและวิธีการสอน	25 18	1. ควรจัดให้มีการอบรมด้านเทคนิคและวิธีการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2. ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อประเมินเทคนิคการสอนครูอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ	23 18

รายการ	ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
	3. ครูอิสลามศึกษาบางคนขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอน	9	3. ให้ครูอิสลามศึกษาค้นคว้าศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ๆ โดยใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ และให้สอดคล้องกับเนื้อหาของอิสลามศึกษา	9
	4. ขาดสื่อคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	2	4. ควรมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาเป็นการเฉพาะ	2
3. ด้านการใช้สื่อการสอน	1. สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษามีไม่เพียงพอ	40	1. ควรจัดสรรงบประมาณด้านอิสลามศึกษาให้เท่ากับโรงเรียนอื่นๆ ที่พัฒนาแล้ว	37
	2. ไม่มีสื่ออิสลามศึกษาที่ทันสมัยและเป็นมาตรฐาน	27	2. ควรจัดตั้งชมรมอิสลามศึกษาให้เข้มแข็งเพื่อส่วนหนึ่งสามารถที่จะผลิตสื่อได้ หรือจัดหาสื่อที่ทันสมัยจากประเทศเพื่อนบ้าน	21
	3. ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอนอิสลามศึกษาและไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียนในการผลิตสื่อ	8	3. ควรให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจครูอิสลามศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียนในการผลิตและวิธีการใช้สื่อให้มากที่สุด	8

รายการ	ปัญหา	ความ ถี่	แนวทางแก้ไข	ความ ถี่
	4. ขาดการพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต และวิธีการใช้สื่ออิสลามศึกษา	5	4. ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ต้องมีการใช้สื่อ ผลิตสื่อ ที่ทันสมัย มีคุณภาพ ราคาประหยัดและทนทานในการประกอบการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	5
4. ด้านเจตคติของครูคือนักเรียนและวิชาที่สอน	1. ครูไม่ค่อยอุทิศตนให้กับนักเรียน	12	1. ครูควรได้รับการปลูกฝังในเรื่องการเสียสละ และควรดูแลเอาใจใส่นักเรียนเสมือนลูกของตนเอง	12
	2. ครูผู้สอนเข้าถึงนักเรียนไม่ทั่วถึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านอารมณ์ได้	11	2. ให้ความสนใจ ความรัก ความเมตตานักเรียนและอุทิศเวลาต่อวิชาที่สอนมากที่สุด โดยยึดหลักตามวิถีทางของอิสลาม	10
	3. ครูบางคนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนร่วมและไม่ค่อยมีความจริงใจ ความบริสุทธิ์ใจเท่าที่ควรต่อนักเรียนและวิชาที่สอน	9	3. อยากรให้ครูอิสลามศึกษาปลูกฝังจิตสำนึก ความบริสุทธิ์ใจ ความจริงใจเพื่ออัลลอฮ์ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับศีลธรรมอันสูงส่งของอิสลาม	9

รายการ	ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
5. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	1. ครูไม่สามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลการสอนที่แท้จริงและหลากหลาย	16	1. ควรจัดให้มีระบบการวัดและประเมินการสอนอิสลามศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	15
	2. ครูบางคนยังขาดทักษะและไม่เข้าใจวิธีการวัดผลและประเมินผลอิสลามศึกษาอย่างแท้จริง	12	2. รัฐควรจัดอบรมด้านเทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลครูอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง	10
	3. ครูบางคนขาดเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล	8	3. ครูอิสลามศึกษาควรค้นคว้า พัฒนาตนเองเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	8

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ตามความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษา เป็นรายด้านและจัดเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน พบปัญหามากที่สุดคือ ครูบางคนไม่กระตือรือร้นและไม่ให้ความสำคัญต่อ คุณธรรมจริยธรรมในการสอนที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างที่ดีงามในชีวิตประจำวันแก่นักเรียน รองลงมาคือ ครูอิสลามศึกษาแต่งกายไม่เรียบร้อยถูกต้องตามหลักศาสนาทำให้เด็กนักเรียนคล้อยตาม ไปด้วย

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ควรจัดให้มีการอบรม เกี่ยวกับศาสนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มากที่สุด รองลงมาคือ ครูควรทำตัวอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามแบบอย่างของอิสลามต่อนักเรียนอยู่ตลอดเวลา

ด้านเทคนิคและวิธีการสอน พบปัญหามากที่สุด คือ ครูไม่มีเทคนิคการสอนที่ดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ไม่ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย รองลงมาคือ ครู

อิสลามศึกษาไม่ค่อยได้รับการอบรมด้านเทคนิค และวิธีการสอน ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ขาดสื่อคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ควรจัดให้มีการอบรมด้านเทคนิคและวิธีการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อประเมินเทคนิคการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไขให้มีประสิทธิภาพ ส่วนแนวทางแก้ไขที่น้อยที่สุดคือ ควรมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาเป็นการเฉพาะ

ด้านการใช้สื่อการสอน พบปัญหามากที่สุดคือ สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษามีไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ไม่มีสื่ออิสลามศึกษาที่ทันสมัยและเป็นมาตรฐาน ปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ขาดการพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต และวิธีการใช้สื่ออิสลามศึกษา

สำหรับแนวทางแก้ไขที่มากที่สุดคือ ควรจัดสรรงบประมาณด้านอิสลามศึกษาให้เท่ากับโรงเรียนอื่นๆ ที่พัฒนาแล้ว รองลงมาคือ ควรจัดตั้งชมรมอิสลามศึกษาให้เข้มแข็งเพื่อส่วนหนึ่งสามรถที่จะผลิตสื่อได้ หรือจัดหาสื่อที่ทันสมัยจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนแนวทางที่น้อยที่สุดคือ ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ต้องมีการใช้สื่อ ผลิตสื่อ ที่ทันสมัย มีคุณภาพ ราคาประหยัดและทนทานในการประกอบการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

ด้านเจตคติของครูต่อนักเรียนและวิชาที่สอน พบปัญหามากที่สุดคือ ครูไม่ค่อยอุทิศตนให้กับนักเรียน รองลงมาคือ ครูผู้สอนเข้าถึงนักเรียนไม่ทั่วถึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้านอารมณ์ได้ ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ครูบางคนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม และไม่ค่อยมีความจริงใจ ความบริสุทธิ์ใจ เท่าที่ควรต่อนักเรียนและวิชาที่สอน

สำหรับแนวทางแก้ไขที่มากที่สุดคือ ครูควรได้รับการปลูกฝังในเรื่องการเสียสละ และควรดูแลเอาใจใส่นักเรียนเสมือนลูกของตนเอง รองลงมาคือ ให้ความสนใจ ความรัก ความเมตตาแก่นักเรียนและอุทิศเวลาต่อวิชาที่สอนมากที่สุด โดยยึดหลักคามวิถีทางของอิสลาม ส่วนแนวทางที่น้อยที่สุดคือ อยากให้ครูอิสลามศึกษาปลูกฝังจิตสำนึก ความบริสุทธิ์ใจ ความจริงใจเพื่ออัลลอฮ์ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับศีลธรรมอันสูงส่งของอิสลาม

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พบปัญหามากที่สุดคือ ครูไม่สามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลการสอนที่แท้จริงและหลากหลาย รองลงมาคือ ครูบางคนยังขาดทักษะและไม่เข้าใจวิธีการวัดผลและประเมินผลการสอนอิสลามศึกษาอย่างแท้จริง ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ครูบางคนขาดเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการสอน

สำหรับแนวทางแก้ไขที่มากที่สุด คือ ควรจัดให้มีระบบการวัดและประเมินการสอนอิสลามศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ รัฐควรจัดอบรมด้านเทคนิคและวิธีการวัดและ

ประเมินผลการสอนครูอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนแนวทางที่น้อยที่สุดคือ ครูอิสลามศึกษาควรค้นคว้า พัฒนาค้นเองเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการสอนอย่างสม่ำเสมอ

4. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสอน พบว่ามีปัญหา คือ ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านมีบางอย่างต้องปรับปรุง เช่น การตรงต่อเวลา การรับผิดชอบ การเสียสละ ความกล้าหาญ ฯลฯ พฤติกรรมการแสดงออกบางอย่างของครูไม่เท่ากับความรู้อย่างไม่โดดเด่นเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ และมีครูผู้ขาดคนที่ยังสูบบุหรี่อยู่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมที่จะกระทำในบริเวณโรงเรียน เมื่อนักเรียนเห็นถือว่าไม่เป็นแบบอย่างที่ดี

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ครูอิสลามศึกษามีความกระตือรือร้นให้มากกว่านี้ ควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา เสียสละ มีความกล้าหาญที่จะทำสิ่งที่ถูกต้อง และพยายามพูดคุยและเสนอทางออกให้แก่เพื่อนครูด้วยกันเพื่อสามารถที่คลี่คลายปัญหาได้

ด้านเทคนิคและวิธีการสอน พบว่ามีปัญหา คือ ส่วนใหญ่ครูผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ก็จะใช้วิธี ทอล์ค แอนด์ โชลค์ ไม่มีสื่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนทำให้นักเรียนไม่ชอบเรียน ส่วนเทคนิคการสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูยังใช้เทคนิคเดิม คือ ครูเป็นศูนย์กลางไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้จัดกิจกรรมด้วยตนเองหรือที่เรียกว่า ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนไม่ชอบเรียน เทคนิคไม่หลากหลายจะเน้นด้านเนื้อหา มากกว่ากิจกรรมซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูอิสลามศึกษาบางคนไม่ได้จบวิชาครูมาโดยตรง ทำให้ไม่มีเทคนิคทางด้านการสอน ขาดทักษะการนำความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ควรศึกษาเทคนิคการสอนเพิ่มเติม อาทิหลักจิตวิทยา เช่น การสร้างแรงจูงใจ การให้รางวัล แก่ผู้เรียนบ้าง หมั่นศึกษาจากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและชั้นที่เรียน ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อนำผลการศึกษามาปรับใช้กับตนเองต่อไป

ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า มีปัญหา คือ สื่อการเรียนรู้อิสลามศึกษาน้อยมาก สื่อไม่ค่อยเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ ขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีเพียงหนังสือกับปากกาไวท์บอร์ดให้ครูเขียน สื่อไม่หลากหลาย สื่อบางอย่างไม่มีแพร่หลายใน

ห้องตลาด ทางโรงเรียนมีงบประมาณที่จำกัด ผู้บริหารไม่ได้ทุ่มเทอย่างจริงจัง รวมทั้งครูไม่ได้คิดปรับปรุงการผลิตสื่อของตนเอง ครูส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนวิชาทางด้านครู ทำให้ขาดทักษะการผลิตสื่อ ไม่มีความรู้การใช้สื่อ

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ควรจัดอบรมครูอิสลามศึกษาด้านการใช้สื่อตามสภาพ เป็นจริง และจัดงบประมาณการผลิตสื่อที่เหมาะสม ครูอิสลามศึกษาต้องทุ่มเทหรือเสียสละเวลาในการทำงานมากกว่านี้ สามารถใช้สื่อการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี และสื่อที่จัดทำขึ้นเอง

ด้านเจตคติของครูคือนักเรียนและวิชาที่สอน พบว่ามีปัญหาอยู่เล็กน้อย คือ ครูผู้สอนแต่ละคนจะไม่เท่าเทียมกันในด้านความคิดซึ่งเป็นเรื่องที่วัดกัน ได้ยากในเรื่องนี้ บางคนไม่ค่อยทุ่มเทหรือเสียสละเวลาในการทำงานเพื่อนักเรียนและวิชาที่สอน ส่งผลการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาไร้ประสิทธิภาพ

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ครูอิสลามศึกษาต้องทุ่มเทหรือเสียสละเวลาในการทำงานมากที่สุด ทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความจริงจังต่อนักเรียนและวิชาที่สอน เพื่ออนาคตที่สดใส ประสบผลสำเร็จในชีวิตของลูกศิษย์

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พบว่ามีปัญหา คือ ครูบางคนยังไม่เข้าใจวิธีการวัดผลและประเมินผลการสอนที่ชัดเจน ไม่ประเมินตามสภาพจริงและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา รวมทั้งไม่มีเครื่องมือวัดผลที่แน่นอนและเป็นมาตรฐาน

สำหรับแนวทางแก้ไข คือ ครูควรมีการประเมินผลการสอนอย่างต่อเนื่อง ประเมินตามสภาพจริงมากที่สุด แล้วยนำผลการประเมินการสอนมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไข ให้มีประสิทธิภาพ ครูอิสลามศึกษาควรได้รับการส่งเสริม หรือจัดการอบรมด้านการวัดและประเมินผลการสอนตามอิสระตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา